

Fiona Ziegler: *Nový švýcarský film a Rolf Lyssy*

Posudek vedoucího magisterské diplomové práce na KR FAMU

Je vcelku logické, že díky svému původu si diplomantka zvolila téma své absolventské práce z oblasti švýcarské kinematografie. Z průvodu práce na absolventském filmu, jehož realizace byla hodně náročná, se ale k vedení práce přihlásila prakticky až na poslední chvíli. Její původní téma – Způsoby vyprávění, založené na anti-hrdinství protagonistů, jsem ani neznal. Konzultovala se mnou až téma satiry a komedie ve švýcarském filmu. To v průběhu práce zúžila na práci režiséra Rolfa Lyssyho v kontextu starších i novějších dějin nekonvenčního švýcarského filmu. V náčrtu uvedené historie vycházela ze zcela nové publikace Ursuly Kähler a Raffa Fluriho z roku 2020. Do historického kontextu Nového švýcarského filmu a Groupe 5 zasazuje jako zástupce frankofonní kinematografie J-L. Godarda a jako zástupce německé jazykové oblasti právě R. Lyssyho. Oba představují svým způsobem výjimku a stojí tak trochu mezi generačními skupinami švýcarských filmařů. Oběma jsou věnovány samostatné kapitoly.

Koncepčně ne příliš ujasněná je ta o Godardovi, která je rozsáhleji věnována jeho původu a formačním zážitkům z mládí, jako kdyby autorka chtěla k tématu přistoupit monograficky, ale pak náhle končí konstatováním, že se Godard v roce 1978 vrátil z Francie do Švýcarska. Jeho bohaté filmografii právě ze švýcarského období se – až na drobné zmínky o jeho raných dokumentech - autorka nevěnuje vůbec. Z hlediska možného historického či analytického přístupu ke Godardově tvorbě i z hlediska tématu práce je to kapitola téměř bezcenná. Je to škoda, vícekrát jsme již dříve s autorkou spolu o Godardovi mluvili a bylo by to vděčné téma.

Kapitola o Lyssym vcelku logicky navazuje na historickou souvislost přínosu Židů k rozvoji švýcarské filmové distribuce a produkce v oblasti filmové režie. Autorka přesvědčivě ukazuje souvislosti jeho práce s hnutími Nového i Mladého švýcarského filmu a citáty z autorského rozhovoru s režisérem, který je pak vcelku logickou součástí práce, i když je prezentován jako její příloha. Citáty také dokazují jeho inspiraci novou vlnou českého filmu. Původnímu tématu satiry a komedie odpovídají krátké popisy jeho filmů *Evžen* znamená urozený, jeho remaku *Kazetová láska* a nejúspěšnější švýcarské komedie *Jak je těžké stát se Švýcarem*. Zde se ale bohužel nevěnuje faktu, že o problému imigrantů ve Švýcarsku natočil později také dvě významné komedie jiný přistěhovalec, *Bernard Šafařík* (*Psí dostihy* a *Chladný ráj*).

Nejvíce pozornosti ale autorka věnuje Lyssyho dramatu *Konfrontace*, o atentátu švýcarského Žida Davida Frankfurtera na zemského skupinového vedoucího NSDAP ve Švýcarsku Wilhelma Gustloffa. Podává historii jeho vzniku i podrobný popis jeho výstavby. Krátká analýza jeho stříhové skladby by mohla být ukázkou toho, jak by autorka mohla postupovat i v případě jiných filmů, což ale bohužel nedělá.

Důkladný a dobře vystavěný je pak Závěr její práce, která kvalitně pracuje s dostupnou literaturou, náležitě uvedenou, správně cituje. Práce je v českém kontextu významným příspěvkem k poznání vývoje staršího i novějšího švýcarského filmu. Bohužel zcela

nenaplnuje stanovený rozsah, a proto navrhuji snížené hodnocení D. Jinak ji mohu doporučit k obhajobě.

Prof. PhDr. Jan Bernard, CSc

28. 8. 2020